

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Ondřeje Kramoliše na téma

Dělba pravomocí mezi Evropskou unií a členskými státy podle Lisabonské smlouvy

Ve své rigorózní práci se autor věnoval komplexní problematice dělby pravomocí mezi Evropskou unií (EU) a členskými státy, a to částečně na základě Lisabonské smlouvy, která dne 1. prosince 2009 vstoupila v platnost. Dělba pravomocí je přitom tématem, kterému byla v odborné literatuře věnována poměrně velká pozornost. Z hlediska zadání tématu rigorózní práce by bylo vhodnější zvolit přesněji vymezené téma, které umožňují zohlednění podrobnějších aspektů práva EU a nenavádí autora k příliš obecnému popisu.

Formální aspekty:

Práce obsahuje 88 stran čistého textu.

Práce je vybavena velmi stručným seznamem sekundárních pramenů, který relevantní literaturu psanou v češtině prakticky nebere v potaz. Také výběr zahraniční literatury se jeví jako krajně selektivní a autor opomenul standardní díla psaná např. v anglickém jazyce. Vzhledem k vymezení tématu, které spočívá v reflexi stavu dělby pravomocí podle Lisabonské smlouvy, je zarážející, že veškeré (!) uvedené publikace pocházejí z let 1996 až 2008 (za rok 2008 jsou uvedeny jen tři odkazy). Práce byla přitom odevzdána v listopadu 2009.

Z hlediska tohoto nedostatku je nutno autorovi doporučit, aby v rámci ústní obhajoby představil širší seznam relevantní odborné literatury, a to zejména také v češtině.

Práce autora s relevantními prameny a také s poznámkami pod čarou je vcelku přijatelná. Dále je z velké části napsána odborným jazykem. Jako pozitivum lze uvést také seznam použitých zkratk.

Lze konstatovat, že rigorózní práce – s určitými výhradami – splňuje formální kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah:

Kromě úvodu a závěru autor členil svoji práci na 4 kapitoly. Členění práce odpovídá určité logické struktuře. V první části se autor snažil vysvětlit základní pojmy a koncepce jako je samotný pojem pravomocí, dále pojem dělby pravomocí, princip svěřených pravomocí a teorii implicitních pravomocí. V druhé části autor pojednal o různých kategoriích pravomocí EU,

třetí část je věnována principům subsidiarity a proporcionality. Předmětem čtvrté části je reflexe přetrvávajících problémů dělby pravomocí.

Autor však důkladně nerozlišoval mezi otázkami přenesení a vykonávání pravomocí. Chybí reflexe konkrétních souvislostí mezi kategorizací pravomocí na jedné straně a principem subsidiarity a principem proporcionality na straně druhé.

Jeden z hlavních problémů tkví v tom, že autor pojmenoval samotný princip subsidiarity velmi nepřesně. Na str. 45 cituje ze sekundární literatury a jako podstatu subsidiarity uvádí kritérium, že „rozhodnutí (...) mají být vykonávány na úrovni nejbližší jednotlivci“. V této souvislosti autor také tvrdí, že „princip subsidiarity je úzce spjat s federalismem“. Bylo by vhodné, kdyby se autor rigorózní práce důkladněji věnoval kořenům koncepce subsidiarity, a to zejména v kontextu jejího začlenění do práva ES/EU. Na str. 47 uvádí jako příklad úpravu kompetencí v oblasti životního prostředí, která byla zavedena čl. 25 JEA, a autor má na mysli zřejmě podmínku, že určitého cíle může být lépe dosaženo na úrovni Společenství než na úrovni členských států. Tato myšlenka je ovšem jen částí koncepce subsidiarity.

Na str. 53 autor píše, že by bylo velkou chybou „snažit se od sebe oba principy (*tj. princip subsidiarity a princip proporcionality*) izolovat.“ Z koncepčního hlediska by bylo však velice vhodné poukázat jak na rozdílný původ a směřování obou principů, tak i na společné aspekty. Za další nedostatek práce považuji skutečnost, že autor nezohlednil druhou perspektivu na problematiku vymezení a výkonu pravomocí ES/EU a členských států. Přitom existuje dosti komplexní a široká judikatura ústavních a dalších soudů členských států, které se této problematice přímo či nepřímo dotýkají. Vzhledem k tomu, že tato studie byla odevzdána na právnické fakultě v České republice, bylo by možné jako určité minimum očekávat stručné shrnutí příslušné judikatury Ústavního soudu ČR.

Celkové hodnocení

Rigorózní práci předloženou Mgr. Ondřejem Kramolišem považuji za studii, která vykazuje po obsahové a metodické stránce určité nedostatky, a to z hlediska kritérií kladených na tento druh vědecké práce. Práci mohu tedy doporučit k obhajobě jen s výhradami. Během obhajoby by se měl rigorosant vyjádřit k námitkám obsaženým v tomto posudku.

V Praze, dne 19. ledna 2010

Doc. Dr. jur. Harald Christian Scheu, Ph.D.